

'Ook kerken vergroenen'

'Leef soberder dan je bent gewend'

WOUDENBERG De Catharinakerk luidde de noodklok voor het klimaat. Dit om aandacht te vragen voor de internationale klimaatconferentie die in Polen op 3 december begon. Stichting Duurzaam Woudenberg sprak met Ton van Leur van de Catharinakerk over dit onderwerp. „Als er niets verandert, zal klimaatverandering een steeds grotere rol gaan spelen in ons dagelijks leven. Het is de hoogste tijd om in actie te komen.“

De Werkgroep Duurzaamheid Groene Catharinakerk: Ton van Leur, Harry van Rossen, Frans van der Schot en Angel Rubio Lopez.

„Een groene kerk heeft zorg voor de schepping en gaat aan de slag met duurzaamheid“, vindt Van Leur. „Zij levert elk jaar een bijdrage aan verduurzaming en klimaatverbetering. Elke kerk kan een groene kerk worden. Er is al veel gedaan aan duurzaamheid, in de kerk hangt LED-verlichting, we hebben een groene stroomleverancier, zonnepanelen op het dak, dubbele beglazing en een geïsoleerd dak. We zijn zuinig met gas, water en papier en scheiden het afval. We schenken decennialang Fairtrade koffie en thee. Elke week is er een voorbede voor duurzaamheid.“

schenen groene encycliek van paus Franciscus Laudato Si' (Geprezen zijt Gij), was voor mij een extra stimulans om met duurzaamheid bezig te zijn. Dit is een oproep aan iedereen om zich in te zetten voor het behoud van de aarde en het terugdringen van structurele armoede. Door de wekelijkse aandacht voor duurzaamheid worden meer mensen zich bewust van dat thema.“

Milieuvriendelijk en duurzaam leven kan in alle eenvoud. Ton van Leur zoekt het dichtbij huis, bijvoorbeeld door zoveel mogelijk de fiets te pakken, zijn afval goed te schei-

den, niet elke dag en zeer kort te douchen, de tuin milieuvriendelijk in te richten, geen etenswaren weg te gooien en de verwarming niet hoog te zetten.

Gemeenten moeten de regie nemen in het duurzaam maken van de gemeente. Bedrijven hebben een maatschappelijk rol door duurzaam te produceren en producten duurzamer te maken. Burgers kunnen eens goed kijken naar hun eigen levensstijl. Misschien kan het wat soberder.

„Het mooiste project dat we hebben

gedaan is het plaatsen van zonnepanelen op het dak van de kerk door middel van een ludieke actie. Binnen drie maanden was het geld daarvoor bijeen“, aldus Van Leur.

„In het voorjaar gaan we kijken naar het natuurvriendelijk inrichten van de tuin rondom de kerk met bij-vriendelijke bloemen en planten. En we gaan een viering voorbereiden met als thema duurzaamheid en gaan ook de kruipruimte isoleren. Een tip voor de lezer van de Woudenberger: Kijk naar je eigen levensstijl. Leef soberder dan je gewend was.“

Deze pagina komt tot stand in samenwerking met Scherpenzeel woont Duurzaam en Stichting Duurzaam Woudenberg. Mailadressen: energieloket@scherpenzeel.nl en www.energie-in-woudenberg.nl

AGENDA

Repair Café Woudenberg, Cultuurhuis Woudenberg: iedere derde vrijdag van de maand, 14.00 tot 16.00 uur
Repair Café Scherpenzeel, Cultuurhuis De Breehoek: iedere eerste vrijdag van de maand Scherpenzeel, 14.00 tot 16.00 uur
Bibliotheek Scherpenzeel, bezoek tijdens openingstijden van de bibliotheek in De Breehoek de vaste boeken- en informatie stand over Duurzaamheid

DUURZAME FEITEN

Groene Kerken Het initiatief van de Woudenbergse Catharinakerk staat niet op zich. Er is een landelijk programma onder de naam: "GroeneKerkenactie" (zie: www.groenekerken.nl) die ondersteuning geeft aan plaatselijke kerken om planmatig de duurzaamheid te vergroten, stap voor stap. In een individueel plan van aanpak wordt ieder jaar iets aangepakt. Een belangrijke steun voor kerkenraden om met kennis en ervaring van anderen specifieke gebouwen als kerken en nevenruimtes te verduurzamen. **Op de fiets** Voor de medewerkers op het gemeentehuis staat een aantal dienstfietsen klaar voor bezoeken in het dorp. Goed voor het milieu, scheelt parkeerplaatsen en een goed middel tegen **zitvrees**. De gemeente geeft graag het goede voorbeeld.

Wat we zelf kunnen doen? Ongeveer 20% van alle CO2-uitstoot komt van huishoudens; afhankelijk wat je wel of niet daaronder telt. Ieder (gemiddeld) huishouden verbruikt 80% van de afgenomen energie via de cv-ketel. Stoken en warmwatervoorziening leveren dus de grootste milieuvinst op die mensen zelf kunnen beïnvloeden. Aansluiten op een warmtenet is daarbij een grote stap voorwaarts **Drampvrees voor e-rijden?** Voor wie moeite heeft met de nieuwe techniek van elektrisch rijden is een oplossing. In Utrecht is al een rijdschoolhouder die speciale instructies geeft voor wie begeleid wil wennen aan de dingen die anders zijn; het laden en de andere informatie op het dashboard. Ook verstandig is het zodanig plannen van langere routes dat er een laadpaal in de buurt is.

Saldere zonnestroom Minister Kamp verlengde de salderingsregeling tot 2023 maar zijn opvolger Eric Wiebes meldde vervolgens dat de regeling al in 2020 zou worden vervangen door een subsidie op teruglevering. Dat gaf onzekerheid voor bezitters van zonnepanelen want niemand wist nog hoe die nieuwe regeling er uit zou gaan zien. Nu blijkt het echter meer tijd te kosten om die subsidie in te voeren waardoor de minister aankondigde dat in heel 2020 nog kan worden gesaldeerd, tijdelijk goed nieuws dus. En nu maar hopen dat er een aantrekkelijke subsidieregeling in de plaats komt van de salderingsregeling. Belofde is dat niemand erop achteruit zal gaan. Kernachtig duurzaam Biogas, bio-ethanol en zonnestroom zijn een alternatief om zelf te verduurzamen. Met een warmtenet wordt de helpende hand toegestoken voor wie niet zelf kan of wil investeren. Groen moeten we doen!

Biogas alternatief voor aardgas

'Verantwoordelijk voor onze eigen leefomgeving'

Louise van Riel

SCHERPENZEEL Dat we van het Groningse gas afgaan is bekend, maar wat komt ervoor in de plaats? Daarover spraken wij met Chantal Goos, milieu- en duurzaamheidsambtenaar van gemeente Scherpenzeel. **Waarom die toestanden, kunnen we niet gewoon in Rusland gas kopen?** „Dat kan, maar de zekerheid dat ze vlekkeloos leveren is niet gegarandeerd, dan krijgen we wel koude voeten. Veiliger is om hier zelf warmte te produceren. Het kabinet heeft iedere gemeente opgedragen uiterlijk 2021 een plan te hebben voor de toekomstige warmtevoorziening voor elke woning. Daar zijn we net aan begonnen en dat is best een klus. Natuurlijk speelt de zorg over de klimaatverandering een hoofdrol. De term die veel gebruikt wordt is 'rentmeesterschap'. Dat houdt in dat wij allemaal verantwoordelijk zijn voor onze leefomgeving die we met onze huidige leefwijze aardig aan het verprutsen zijn. Fossiele brandstoffen (olie en gas) zijn eindig en willen dat ook onze (klein)kinderen nog op onze aarde

Chantal Goos met de leenfiets bij Plan Akkerwinde.

kunnen leven.“ De term Warmtenet is al eerder gevallen. Uit het interview bleek dat dit de insteek is van ons college van burgemeester en wethouders. Maar wat is daar anders aan dan het bekende aardgas dat via onze gasmeters al tientallen jaren probleemloos bij ons in huis komt? „De keuze van het college is dat we voor biogas gaan. Uit versnipperd snoeihout van de gemeente en andere instanties wordt in een groot ketelhuis water opgewarmd. Dat warme water

wordt via leidingen naar de dichtbijgelegen huizen gebracht. Daar komt het in de bestaande radiatoren. Op veel plekken, bijvoorbeeld in Kernhem (Ede) werkt dit al jaren zo, tot tevredenheid.“

Maar, is er wel genoeg snoeihout? Chantal is daar gerust op. „In onze mooie, groene gemeente en regio is voldoende jaarlijks snoeihout. Toch willen wij een mix hebben met ook andere methodes. Wij denken aan de restwarmte van Scherpenzeelse

bedrijven. Bij fabricage komt vaak warmte vrij. Die gaat nu door de schoorsteen, maar we kunnen dat goed in het warmtenet gebruiken. Technisch gezien kan dat.“ In de nieuwe wijk Akkerwinde komt een tijdelijke proefopstelling voordat een veel grotere biogas-centrale gebouwd is. Om het te leren en alvast te beginnen.

Wordt het duurder? „Terecht een gevoelig punt. Nee, dat is afgetopt door de Warmtewet volgens het NMDA-principe: Niet-Meer-Dan-Anders, dat zegt genoeg.“ De Autoriteit Consument en Markt bepaalt het prijsniveau. Tot zover simpel, maar kan iedereen daar aan meedoen? „Ja - overplicht - kan iedereen meedoen, oude en nieuwe huizen. Huiseigenaren kunnen ook besluiten zelf een oplossing bedenken om zonder gas toch warme voeten te houden. Bijvoorbeeld door alles elektrisch in te vullen, vloerverwarming, koken en warmwatervoorziening. Soms is dat handig, bijvoorbeeld als iemand al elektrische vloerverwarming heeft. Dan is de stap naar 100% elektrisch nog maar klein, maar moet je wel zelf investeren.“ Woonstede heeft zich alvast gemeld bij de plannemakers dus ook de huurders krijgen het groene biogas.